פורים בבגדי כהן גדול – פרשת השבוע תצווה

מאת: רפאל קרמר
פברואר 18, 2024

פרשת השבוע יחד עם סיפור המגילה. אל תתלהבו מהאופנה, מהצעקה האחרונה, קודם תכירו את בגדי כהן גדול, וגם תגלו את הסוד של “מרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות… והעיר שושן צהלה ושמחה! הבנתם?

פרשת השבוע היא פרשת תְּצַוֶּה. בשנה זו, השבת משולבת עם חג הפורים של ירושלים. ברוב הערים פורים יחול ביום שישי יד אדר. אולם בירושלים שהיא מוקפת חומה מימות יהושע בן נון, חוגגים את פורים בחמישה-עשר באדר, שהשנה חל בשבת. פורים זה נקרא ‘פורים משולש’ – על שם מצוות חג הפורים המתפרסות על פני שלושה ימים: קריאת המגילה ומתנות לאביונים ביום שישי. אמירת ‘על הניסים’ וקריאת התורה של פורים בנוסף לקריאת הפרשה, בשבת. ומשתה ושמחה, ביום ראשון. פורים משולש הוא נדיר וחל לעתים רחוקות. בפעם הבאה שיהיה פורים משולש

הוא בשנת תשפ”ח ולאחריה רק במאה הבאה בשנת תת. (תשאלו את הילדים והנכדים …).

לכבוד חג פורים השמח והקדוש נשלב את הפרשה עם פורים. נתחיל מפורים:

בסיפור המגילה, אנו קוראים על אחשוורוש מלך פרס ומדי שבשנת שלוש למלכו ערך סעודה כיד המלך. אחשוורוש הזמין למשתה את כל העם הנמצאים בשושן מגדול עד קטן. התלמוד (מגילה יא ב) מספר על בלשצר מלך בבל (לפני אחשוורוש) שהיה מודע להבטחת השם – להשיב את עם ישראל לירושלים במלאות שבעים שנה לחורבן בית ראשון ולבנות להם בית שני. בסיום שבעים שנות הגלות, לפי חישובו, הוא הכין סעודה מיוחדת לרגל המאורע, הוציא את כלי המקדש והשתמש בהם בסעודה. באותו לילה הוא נענש ונהרג. אחשוורוש אמר: בלשצר טעה בחישובו, אני אחשב היטב. אולם גם אחשוורוש טעה, הוא חישב את השנה השלישית למלכותו כתאריך סיום שנת השבעים. כאשר ראה שעם ישראל לא נגאלו, אחשוורוש אמר לעצמו: ‘זהו! עכשיו זה סופי השם אינו חפץ עוד לגאול את העם היהודי’. זה היה חלק מהסיבה של עריכת המשתה. גם אחשוורוש פיאר את הסעודה בכלי המקדש ולבש את בגדי הכהונה היקרים והנפלאים ונענש בקטטה שפרצה בינו לבין ושתי, והרגה בשכרותו בניגוד לרצונו.

אולי גם זה יעניין אתכם:

בגדים, הגיע הזמן לדבר על זה – תצווה

הפלא הגדול בעולם – יתרו

תאמין בעצמך! – יתרו

כדי להבין מהם בגדי הכהן גדול נעבור לפרשה שלנו. התורה מצווה להכין לכהן גדול בגדים יקרים וייחודיים העשויים מתכלת וארגמן ועוד אריגים יקרים ביותר. הכהן גדול גם היה לבוש באפוד ובו היו קבועים אבני שוהם – אבנים יקרות ונדירות ביותר, בנוסף לאבני החושן שהיו על ליבו שגם הם יקרים ביותר. מדוע היה הכהן גדול לבוש בבגדים כה יקרים?

ידוע, שהיהירות באה לידי ביטוי בעיקר בתחום הביגוד. בעוד הבגדים שורשם במקורות ממקום גבוה מאוד, כמו שכתוב: “ה’ מלך גאות לבש”, גאות היא הלבוש של הבורא. אך כאשר אדם מתהדר בכבוד לא לו הוא

עלול להילכד ביהירות , גאווה וכבוד חומריים . בלבשו את בגדי הכהונה , היה הכהן גדול מעדן את היהירות , מתקן את התשוקה לשופינג בזבזני , ביגוד ועושר ראוותניים , והופך את העושר והיופי שבבגדים לקדוש ומזוכך . לכן היה נצרך שהכהן ילבש דווקא בגדים יקרים ויכבד בזה את השם ויבטל את התשוקה לכבוד חומרי , הבא לידי ביטוי בלבישת בגדים יקרים יותר מיכולתו של האדם כפי שלמדונו חכמינו : “לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש ויתכסה במה שיש לו ” (חולין פד ב) .

המן היה ההיפך הגמור . הגאווה שלו ובהתאם תאוותו לעושר וגדולה חומריים הייתה ללא גבולות . רק בגלל גאוותו הוא יעץ להרוג את ושתי , ומאוחר יותר הוא הסתחרר לגמרי מהקידום האישי ומהצלחתו המטאורית וכבר לא הבחין כמה הוא מגזים כאשר ביקש מאחשוורוש : “יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך וסוס אשר רכב עליו המלך (מגילת אסתר ו ח) .

בסעודת אחשוורוש עם ישראל היה בשפל רוחני שלא ניתן לתיאור , הם היו דור לאחר חורבן בית המקדש . ההורים שלהם עוד חוו על בשרם את האימה והכאב של חורבן הבית וגירושם מארצם , והם בניהם אחריהם במקום לייחל ולצפות לשיבה ישבו בסעודתו של אחשוורוש ונהנו בה . יתירה מזו , אחת הסיבות לסעודת אחשוורוש הייתה בעקבות החישוב שעם ישראל כבר היה אמור להיפקד בגאולה ובראותו שלא נגאלו , הוא היה בטוח שהשם אינו חפץ עוד בעם ישראל ומפקיר אותם לגורלם . בסעודה מרה זו עם ישראל ישב ונהנה . בושה !

הבגדים שורשם במקורם ממקום גבוה מאוד , כמו שכתוב : “ה’ מלך גאות לבש”, גאות היא הלבוש של הבורא . אך כאשר אדם מתהדר בכבוד לא לו הוא עלול להילכד ביהירות , גאווה וכבוד חומריים ...

כאמור , בסעודה הגדולה אחשוורוש הוציא את כלי המקדש לרגל הצלחתו והעובדה שהיהודים איבדו תקווה לשוב לארצם . תכנית נוספת ניקרה במוחו : ללא כהן גדול , אין מי שיוכל לרסן את התשוקה לעשיית וצבירת הון . הוא לבש את בגדי הכהן גדול במטרה להגביר דווקא באמצעות בגדים יקרים ויפים אלו את התשוקה להון , השקעה באופנה , סטייל , תכשיטים , ביגוד ראוותני וכל מה שקשור ל ’צעקה האחרונה’ .

אבל הוא לא ידע שיש את ... מרדכי !

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

דור , כולל אלו שנפלו למעמקי החטא , את הדרך הנכונה להתקרב לבורא . ברגע אחד כולם לבשו שק ואפר ובזו למתירנות שכבשה את העולם וחזרו בכל ליבם להשם , לצניעות , להסתפקות לחיים ערכיים ובקשת האור האלוקי . ואז הגזירה התבטלה וכל העושר חזר לעם היהודי ולמרדכי היהודי , כמו הכהן הגדול , כפי שכתוב : “ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות … והעיר שושן צהלה ושמחה ” (שם ט , ט”ו) .

והמן ? גאוותו עמדה לו לרועץ והוא נתלה על העץ שהכין למרדכי . ישתבח שמו !

כעת אנו מבינים למה ילדים מתחפשים בפורים ל ’מרדכי היהודי ’ ול ’כהן גדול ’. היופי והעשירות והבגדים היפים שייכים לקדושה , לכו ילדים חמודים ותתחפשו למרדכי היהודי ולכהן גדול . אל תדאגו , להמן ייצאו העיניים !

פורים שמח !

(המאמר מושתת עפ ”י ליקוטי הלכות , ערלה ה , י - יד) .

כל שבוע אנחנו נהנים מעוד חידושים נפלאים על פרשת השבוע , כנסו לכאן ותיהנו גם אתם .